

Tematy na wewnętrzną część egzaminu maturalnego z języka polskiego w sesji wiosennej roku 2012

Literatura

1. Ukaż, odwołując się do wybranych przykładów, jak zmieniał się topos arkadii w literaturze polskiej na przestrzeni wieków.
2. Spryciarze w literaturze światowej. Omów metody i efekty ich działań na przykładach literackich z różnych epok.
3. Obrazy małych ojczyzn w literaturze polskiej. Omów, analizując wybrane utwory literackie XIX i XX wieku.
4. Pisarz wobec historii. Analizując celowo dobrane utwory literatury polskiej, przedstaw, jak ich autorzy wykorzystują historię jako tworzywo literackie. Zwróć uwagę na sposób jej interpretacji przez twórcę, jej funkcję w utworze oraz związek takiego ujęcia z prądami epoki.
5. Motyw „kraju lat dziecińczych” w literaturze pomickiewiczowskiej. Przedstaw, odwołując się do treści wybranych utworów. Zwróć uwagę na sposób kreacji.
6. Obrazy natury i ich funkcja w literaturze romantycznej. Omów, odwołując się do wybranych tekstów polskich i obcych.
7. Odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok, omów zjawisko synkretyzmu gatunkowego i stylistycznego w literaturze.
8. Czym jest dla bohaterów literackich podróż? Odpowiedz na pytanie, analizując wybrane przez siebie utwory z różnych epok.
9. Odwołując się do wybranych utworów literackich (np. „Jądra ciemności”, „Zbrodni i kary”, „Dziadów” cz. III, „Wesela”) przedstaw, jak różni twórcy ukazują ciemną stronę natury człowieka. Zwróć uwagę na sposób narracji, stany paranormalne, wizje, konstrukcje sobowtórów, sny i widzenia, czyli literackie sposoby ukazywania wnętrza bohaterów.
10. Przedstaw, odwołując się do wybranych przykładów, obraz szaleństwa i szaleńca w literaturze. Zwróć uwagę na kontekst historyczny i kulturowy tekstów.

11. Odwołując się do wybranych utworów literackich, przedstaw, jak ich autorzy rozumieli wolność. Zwróć uwagę na sposób kreowania bohaterów, wizję świata przedstawionego oraz związek utworu z filozofią epoki.
12. Omów mit faustyczny w wybranych utworach literackich.
13. Rewolucja społeczna w utworach Krasieńskiego i Witkiewicza. Przedstaw problem, analizując i porównując stosowne teksty.
14. Analizując celowo dobrane utwory, omów funkcje literatury tendencyjnej. Zwróć uwagę na ich kontekst historyczny i kulturowy.
15. Motyw Żyda w literaturze polskiej. Omawiając, odwołaj się do wybranych utworów. Zwróć uwagę na sposób kreacji postaci i kontekst historyczny i kulturowy tekstów, w których występują.
16. Analizując celowo wybrane utwory polskie i obce, scharakteryzuj różne typy awangardowej powieści XX wieku.
17. Macierzyństwo- błogosławieństwo czy przekleństwo? Przedstaw, jak wybrani przez Ciebie twórcy ukazują w literaturze doświadczenie macierzyństwa.
18. Hamletyzm w kreacjach wybranych postaci literackich. Odwołując się do dwóch, trzech przykładów (np. Kordiana, Wokulskiego, Hrabiego Henryka, Judyma czy Józia Kowalskiego z „Ferdydurke”), omów hamletyczne rozterki polskich bohaterów literackich. Przedstaw, z czego wynikają ich dylematy, w jaki sposób się ujawniają i jaką ostatecznie postawę przyjmują bohaterowie.
19. Przedstaw sposoby prezentacji Syberii jako miejsca zesłania. Wykorzystaj wybrane utwory literackie z różnych epok.
20. Czy "inny" znaczy "gorszy"? Rozważ problem wyobcowania w oparciu o wybrane utwory literackie różnych epok.
21. Witold Gombrowicz wobec kultury i obyczajowości sarmackiej. Przedstawiając problem, zinterpretuj wybrane utwory autora „Trans – Atlantyku”.
22. Jak rozumieli tragizm starożytni Grecy, a czym jest on dla człowieka współczesnego? Rozwijając temat, odwołaj się do 3-4 wybranych utworów literackich.
23. Jak wybrani przez Ciebie twórcy posługują się kategorią groteski? Omawiając temat, zwróć uwagę na treść i formę właściwie dobranych 2-3 utworów literackich.
24. Kompleks „karuzeli”, czyli o różnych ujęciach holokaustu w powojennej literaturze polskiej. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów.
25. Wygnanie i wykorzenie jako źródło cierpienia w literaturze polskiej XX wieku. Przedstaw sposób ujęcia motywu na wybranych przykładach. (np. S. Mrożek, Emigranci)

26. Literatura w walce o godność i prawa człowieka. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane teksty literackie z różnych epok.
27. Dialog twórców literatury z filozofami. Przedstaw problem na wybranych przykładach dzieł literatury dawnej.
28. Poczucie nicości i absurdu istnienia w liryce Młodej Polski oraz w literaturze współczesnej. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów. Zwróć uwagę na podobieństwa i różnice.
29. Brzydota jako kategoria estetyczna-rozważ jej funkcje, analizując przykłady literackie z różnych epok literackich.
30. Kreacjonizm w prozie XX w. Przedstaw problem, odwołując się do 1-2 wybranych utworów literackich. Zwróć uwagę na wizję świata i człowieka.
31. Topos człowieka jako marionetki w teatrze świata. Jak realizują go twórcy wybranych przez Ciebie utworów literackich różnych epok? Zwróć uwagę na kontekst historyczny i kulturowy.
32. Wharton, Coelho, Tokarczuk, Helle, Masłowska czyli współczesne spotkania młodych z literaturą. Omów, odwołując się do dwóch, trzech książek współczesnych spoza kanonu lektur szkolnych, świat przedstawiony, kreacje bohaterów, problematykę utworów cieszących się szczególną popularnością czytelnictwem w Twoim kręgu. Spróbuj sformułować własną opinię na temat przyczyn ich popularności.
33. Bohater literacki w sytuacji ekstremalnej. Odwołując się do stosownych przykładów, zwróć uwagę na problem relatywizmu moralnego.
34. Paraboliczność jako jedna z cech literatury współczesnej. Rozwijając temat, odwołaj się do 2-3 utworów literackich. Zwróć uwagę na celowość takiego chwytu literackiego.
35. Utopie i antyutopie w literaturze – jaką pełnią funkcję w literaturze różnych epok? Odwołując się do przykładów, zwróć uwagę na sposoby ich kreowania.
36. Wątki sensacyjne w utworach literatury wysokiej. Przedstaw problem, odwołując się do treści 2-3 tekstów. Przeanalizuj celowość wykorzystania takich wątków.
37. Topos rycerza w literaturze wybranych epok. Odwołaj się do 3-4 utworów. Zwróć uwagę na kreacje postaci oraz kontekst historyczny i kulturowy
38. Porównaj sposób kreowania scen umierania w wybranych utworach średniowiecznych z ujęciem tego toposu przez twórców literatury współczesnej.
39. Mit Polski jako narodu wybranego oraz zakwestionowanie takiej wizji własnego narodu. Omawiając temat, odwołaj się do 3-4 stosownych utworów literackich. Zwróć uwagę na kontekst historyczny i kulturowy.

40. Obraz życia w niemieckich łagrach i sowieckich łagrach. Omów problem, odwołując się do treści wybranych utworów. Zwróć uwagę na formę utworów, sposób narracji i kreacji świata.
41. Człowiek w twórczości W. Gombrowicza. Odwołaj się do 2-3 utworów tego autora. Omów problem, zwracając uwagę na kreacje postaci i ich relacje ze światem (społeczeństwem).
42. Obraz rodziny i domu w ujęciu różnych twórców. Odwołaj się do stosownie dobranych utworów literackich z różnych epok. Zwróć uwagę na podobieństwa i różnice wynikające z kontekstów historycznych i kulturowych.
43. Motyw winy i kary w literaturze wybranych epok. Odwołaj się do odpowiednich tekstów, zwracając uwagę na podobieństwa i różnice w postawie (kreacji) bohatera.
44. Konflikt pokoleń - mit czy rzeczywistość? Rozważ problem na podstawie wybranych utworów literackich.
45. Omów kreacje podmiotu lirycznego w wybranych wierszach młodopolan.
46. W jaki sposób B. Leśmian w swoich balladach sięga do tradycji ballady romantycznej? Omawiając problem oprzyj się na stosownych przykładach. Zwróć uwagę nie tylko na treść, ale i na formę.
47. Motyw ślubu (zaręczyn) i wesela w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach. Zwróć uwagę na funkcję w utworze i sposób przedstawienia.
48. Jaką funkcję spełniać może w literaturze drzewo? - świadka, uczestnika zdarzeń. Przedstaw na wybranych przykładach.
49. Odwołując się do wybranych utworów literatury współczesnej, ukaż kryzys ich bohatera. Przeanalizuj przyczyny tego kryzysu i zwróć uwagę na kreacje postaci.
50. Bohater literacki wkraczający w dorosłość, czyli o książkach inicjacyjnych. Omów problem, odwołując się do treści stosownych utworów.
51. Omów sposób kształtowania świata przedstawionego w wybranych utworach pisarzy współczesnych. Zwróć uwagę na celowość takich, a nie innych, zabiegów literackich.
52. Omów motyw snu w literaturze XX wieku. W swojej wypowiedzi wykorzystaj wybrane utwory. Przeanalizuj funkcje tych literackich zabiegów oraz zwróć uwagę na podobieństwa i różnice.
53. Literackie obrazy małżeństw. Omów na wybranych przykładach, zwracając uwagę na relacje między bohaterami.
54. Wybitna osobowość literacka mojego regionu. Omów, przedstawiając jej dorobek twórczy i jego znaczenie dla regionu. Nie zapomnij o wartościach artystycznych.
55. Literacki portret ojca. Przedstaw problem, odwołując się do stosownych tekstów literatury polskiej i obcej. Zwróć uwagę na sposób kreacji bohatera i jego relacje z innymi.

56. Portrety kata i ofiary w literaturze. Omów na wybranych przykładach literackich, zwracając uwagę na podobieństwa i różnice, wynikające z kontekstów historycznych i kulturowych.
57. Prowincja jako miejsce dojrzewania i przemian bohatera literackiego. Omów, odwołując się do wybranych przykładów. Zwróć uwagę na to, jak miejsce determinuje zachowanie człowieka.
58. Filozofia egzystencjalna jako źródło inspiracji twórców wybranych przez Ciebie utworów literatury współczesnej. Omów zagadnienie, interpretując teksty.
59. Biografia w twórczości wybranych pisarzy. Odwołując się do dowolnie wybranych tekstów z różnych epok, rozważ, jak wybrani twórcy wykorzystują wątki autobiograficzne.
60. Jak kobiety piszą o kobietach? Przedstaw wybrane psychologiczne portrety kobiet w prozie stworzonej przez kobiety.
61. Odwołując się do „Ferdynand” W. Gombrowicza i „Cudzoziemki” M. Kuncewiczowej bądź „Granicy” Z. Nałkowskiej, ukaż różnice w sposobie kreacji bohaterów w powieści awangardowej i psychologicznej. Zwróć uwagę na celowość zabiegów literackich wykorzystanych w kreacji powieściowych postaci.
62. Książka- błogosławieństwo czy fatum? Przedstaw, w jaki sposób książki zdeterminowały los bohaterów literackich, odwołując się do wybranych utworów.
63. Okiem reportera i poety. Sposób przedstawienia problemów współczesnego świata w literaturze najnowszej. Omów problem na podstawie wybranych utworów. (np. Ryszard Kapuściński, *Heban*; Wojciech Jagielski, *Modlitwa o deszcz*; Wisława Szymborska, *Terrorysta, on patrzy*)
64. Intertekstualność jako jedna z cech literatury współczesnej. Analizując wybrany utwór, wskaż i nazwij sposoby licznych nawiązań do innych tekstów. Wyjaśnij ich celowość.
65. Przedstaw, w jaki sposób Wyspiański w „Weselu” dokonuje rozrachunku z narodowymi mitami. Wyjaśnij celowość wprowadzenia do utworu „osób dramatu”- masek, luster, sobowtórów, kukiełek. Omów ich związek z problematyką utworu.
66. Odwołując się do wybranych przykładów mitów i baśni, wyjaśnij, na czym polega ich uniwersalny charakter. Zwróć uwagę na zawarte w nich archetypy, scenariusze inicjacyjne, sytuacje egzystencjalne a także na język i formę.
67. Bohaterowie mitologiczni jako symbole wartości cenionych także dziś. Omów na wybranych przykładach, zwracając uwagę na sytuacje egzystencjalne, archetypiczność postaci, uniwersalizm wątków, motywów.
68. Problem przemijania i kruchości (marność) życia w literaturze średniowiecza i baroku. Omów problem, odwołując się do kilku utworów z tych okresów. Zwróć uwagę na konteksty historyczne i kulturowe.

69. Walka dobra ze złem w utworach romantycznych. Odwołaj się do konkretnych tekstów. Przeanalizuj sposoby ukazywania tej walki.
70. Obraz polskiej rzeczywistości po odzyskaniu niepodległości w wybranych utworach prozy międzywojennej. Zwróć uwagę na sposób kreowania świata przedstawionego, sytuacje bohaterów literackich, poruszaną problematykę.
71. Od Juliusza Verne'a do Stanisława Lema- analizując celowo wybrane utwory, przedstaw ewolucję powieści science- fiction.
72. Tolkien, Sapkowski, Rowling...Analizując świat przedstawiony, kreację postaci, problematykę wybranych utworów fantasy, spróbuj zdiagnozować przyczyny popularności tej literatury wśród nie tylko młodych czytelników.
73. Miasto- ziemia obiecana czy przeklęta? Jak ukazują przestrzeń miasta wybrani przez Ciebie twórcy literaccy? Zwróć uwagę na sposób jej prezentacji, konwencję literacką, związek z duchem epoki.
74. Trójkąty miłosne i ich konsekwencje. Omów na wybranych przykładach literackich z różnych epok.
75. Dzieciństwo – utracona arkadia czy okres cierpienia związanego z dorastaniem i wchodzeniem w świat dorosłych? Na podstawie wybranych utworów zaprezentuj, jakie ujęcia dzieciństwa odnajdujesz w literaturze?
76. Odwołując się do dwóch – trzech utworów literackich omów, jak wybrani przez Ciebie twórcy ukazują starość.
77. Zwierzę jako bohater literacki. Odwołując się do wybranych utworów, zaprezentuj temat.
78. Motyw raj. Odwołując się do wybranych utworów literackich przedstaw i porównaj sposoby jego kreowania.
79. Kobiety w twórczości pisarzy romantycznych. Na podstawie analizy wybranych dzieł literackich omów stereotyp kochanki romantycznej.
80. Oblężeni i szaleni. Odwołując się do wybranych utworów literackich przedstaw różne kreacje takich postaci i omów ich funkcję w utworach.
81. Motyw tańca i wesela. Odwołując się do wybranych utworów omów jak funkcjonują te motywy w wybranych utworach literackich.
82. Dokumentaryzm jako sposób opisywania współczesnej rzeczywistości. Omów problem, odwołując się do wybranych przykładów z literatury współczesnej.
83. Motta, tytuły, sceny finałowe. Na podstawie celowo dobranych utworów omów problem, zwracając uwagę na funkcje, jakie pełni w dziele literackim.

84. Prowincja jako miejsce dojrzewania i przemian bohatera literackiego. Omów temat odwołując się do wybranych utworów literackich.
85. Odwołując się do wybranych utworów literackich przedstaw, jak różni twórcy wykorzystują motyw snu. Jaka jest jego funkcja w utworze.
86. Nauczyciel i mistrz – jaki obraz tej postaci odnajdujesz w literaturze? Odwołując się do wybranych utworów, przedstaw najciekawsze według Ciebie kreacje.
87. Kapłan, przewodnik, mag, wróżbita ... jaki obraz tej postaci odnajdujesz w wybranych utworach literackich? Przedstaw sposób jej kreacji i określ funkcje w tekście.
88. Odwzorowywanie świata, prowokacja, eksperyment artystyczny...? Analizując i interpretując wybrane utwory z najnowszej literatury polskiej (np. P. Huelle, O. Tokarczuk, D. Masłowska...), przedstaw sposoby kreowania rzeczywistości oraz ich związek z ideą utworu.
89. Literackie menu... - co, gdzie i jak jadali bohaterowie utworów różnych epok. Odnosząc się do tematu, uwzględnij tzw. koloryt narodowy (obrzędowość, obyczajowość).
90. Jakie obrazy życia na emigracji odnajdujesz w literaturze polskiej? Omawiając problem, uwzględnij różnorakie uwarunkowania, mające wpływ na jakość życia na obczyźnie.
91. Świat uczuć, postawy i działania człowieka uciskanego. Rozwiń temat, odwołując się do utworów z literatury polskiej i obcej.
92. Miłość, wierność i uczciwość małżeńska w utworach literackich różnych epok. Dokonaj analizy i interpretacji celowo dobranych utworów.
93. Fatalizm ludzkiego losu. Dokonaj analizy i interpretacji celowo dobranych utworów. Zwróć uwagę na to, czym była uwarunkowana określona wizja ludzkiego losu w literaturze.
94. Legendy i podania ludowe jako źródło inspiracji literackiej w twórczości przedstawicieli różnych epok. Omawiając temat, zwróć uwagę na różne konteksty.
95. Różne formy buntu młodzieży od romantyzmu do.... Dokonaj interpretacji postaw wybranych bohaterów, zwracając uwagę na sposób ich kreacji w utworze.
96. Mniejszości narodowe w literaturze. Analizując wybrane teksty literackie, omów sposoby ich opisywania i prezentowania. Jaki ich obraz odnajdujesz w wybranych utworach literackich?
97. Dobro i zło w literaturze. Analizując wybrane teksty literackie, omów sposoby ukazywania tych wartości oraz interpretację autora.
98. Bohater dynamiczny w literaturze. Interpretując wybrane teksty literackie, omów różne sposoby kreacji postaci.
99. Motyw samotności w literaturze. Przedstaw, jak wybrani przez Ciebie twórcy ukazują ten stan człowieka.
100. Wielkie dramaty, czyli jak wybrani twórcy literatury XX w. Ukazują przeżycia dziecka.

101. „Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy...”. Motyw żołnierza - tułacza, żołnierza - powstańca w literaturze polskiej. Omów sposoby ujęcia tematu oraz kreacje postaw bohaterów wybranych utworów.
102. Motywy franciszkańskie w wybranych wierszach L. Staffa, J. Kasprówicza i J. Twardowskiego. Interpretując wybrane teksty literackie, omów różne sposoby ujęcia franciszkanizmu.
103. Postacie władców z historii i literatury... (np.: Agamemnon, Priam, Neron, Nowosilcow...).
- Dokonaj analizy celowo dobranych dzieł. Zwróć uwagę na kontekst epoki.
104. „Wesele” Wyspiańskiego i „Tango” Mrożka, czyli studium duszy polskiego inteligenta.
- Dokonaj analizy porównawczej utworów, zwróć uwagę na różnorodność środków językowych i kategorii estetycznych.
105. Spory ideowe „starych” i „młodych” w literaturze wybranych epok i w czasach współczesnych.
- Dokonaj analizy celowo dobranych dzieł. Zwróć uwagę na kontekst epoki.
106. Motyw tańca w literaturze. Analizując wybrane teksty, omów literackie sposoby jego opisywania.
107. Heroizacja i deheroizacja bohaterów w literaturze polskiej. Odwołaj się do odpowiednich utworów. Omów zjawisko, wyjaśnij przyczyny takich zabiegów.
108. Powinności i obowiązki wobec ojczyzny w literaturze. Dokonaj analizy i interpretacji celowo dobranych dzieł.
109. Motyw domu i bezdomności w literaturze. Interpretując celowo dobrane utwory z różnych epok literackich, przedstaw problem. Uwzględnij konteksty: kulturowy, biograficzny, historyczny.
110. Miłość niejedno ma imię... Różne oblicza miłości w poezji od Kochanowskiego do Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
111. Uczy i bawi, a może krytykuje, czyli rola publicystyki polskiej doby oświecenia, pozytywizmu i współczesności. Rozważ problem na wybranych przykładach.
112. Poeci wyklęci - od Villona do Morrisona. Zaprezentuj poezję, która wykracza poza schematy i kanony.
113. Idealiści i marzyciele w literaturze polskiej. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach z różnych epok.
114. Wpływ biografii na twórczość artystyczną „kaskaderów literatury”. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
115. Topos świata jako teatru w literaturze. Analizując wybrane utwory z 3-4 epok, omów zagadnienie.
116. Kreacja człowieka i przyrody w twórczości Wisławy Szymborskiej. Analizując i interpretując wybrane utwory, omów zagadnienie.

117. Motyw upływającego czasu. Analizując wybrane teksty literackie z 2-3 epok, omów zagadnienie. Uwzględnij kontekst filozoficzny, historycznoliteracki itp.
118. „I śmiech niekiedy może być nauką...” Analizując celowo wybrane utwory oświeceniowe, omów funkcję śmiechu w polskiej i powszechnej literaturze XVII-wiecznej. Uwzględnij stosowne konteksty.
119. Portret matki w literaturze. Analizując celowo wybrane utwory literackie różnych epok, przedstaw postać rodzicielki. Zwróć uwagę na sposób portretowania matek.
120. Różne sposoby kreacji wsi i jej mieszkańców w literaturze polskiej. Dokonaj interpretacji porównawczej wybranych utworów.
121. Patriotyzm po polsku... – prawda i mity. Odwołując się do celowo wybranych utworów, przedstaw wizerunek Polaka – patrioty, wykorzystaj kontekst epok.
122. Pomysłodawcy, wynalazcy, racjonalizatorzy, konstruktorzy... – literackie wizerunki twórców. Dokonaj interpretacji wybranych utworów, uwzględnij kontekst epok.
123. „Exegi monumentum aere perennius...”. Analizując celowo wybrane utwory literackie z różnych epok (np.: Horacego, Kochanowskiego, Mickiewicza), zinterpretuj topos literatury (sztuki) jako pomnika.
124. Tradycja i obyczajowość w literaturze polskiej. Analizując wybrane teksty literackie, np.: „Pieśń świętojańska o Sobótce”, „Pan Tadeusz”, „Chłopi”, „Tango”, itp., omów rolę tradycji w życiu bohaterów literackich oraz sposób jej ujęcia przez autora.
125. Uczucia jako inspiracja dla działań jednostki. Analizując postawy bohaterów romantycznych, przedstaw wpływ miłości na ich życie. W swojej prezentacji uwzględnij kontekst kulturowy, biograficzny, filozoficzny.
126. Specyfika ujęcia średniowiecza w twórczości Andrzeja Sapkowskiego. Zanalizuj celowo dobrane utwory.
127. „Zbrodnia i kara” i „Jądro ciemności” czyli jak F. Dostojewski i J. Conrad odpowiadają na pytanie, skąd zło?
128. Upadek i moralne odrodzenie człowieka. Przedstaw, jak wybrani przez Ciebie twórcy ukazują ten problem w literaturze.
129. Czy cywilizacja wyklucza barbarzyństwo? Jak wybrani twórcy literatury ukazują zagrożenia czyhające na cywilizowanego człowieka.
130. Sentymentalne koncepcje relacji między człowiekiem a naturą i polemika z nimi w twórczości późniejszych pisarzy (np. Conrada, Gombrowicza...)
131. Jak zmieniał się topos szlachcica- ziemianina na przestrzeni epok? Omów problem, odwołując się do wybranych twórców.

Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki

1. Filmowe interpretacje dramatów Szekspira. Omawiając wybrane przykłady, zwróć uwagę na różnice w interpretacji tego samego dramatu.
2. Przedstaw, jak wybrani przez Ciebie twórcy wykorzystują w literaturze i malarstwie topos szatana. Odwołując się do wybranych dzieł kultury, ukaż stereotypowość i niekonwencjonalność różnych ujęć.
3. Dramaty Szekspira w teatrze współczesnym. Omawiając wybrane przykłady, zwróć uwagę, jak różni twórcy interpretują dramat szekspirowski.
4. Różne przejawy sarmatyzmu w kulturze polskiej późniejszych epok. Omawiając wybrane przykłady (np. malarstwa, filmu, obyczajowości, stereotypów polskich zachowań), rozważ wpływ tego zjawiska.
5. Różne interpretacje „Hamleta” w teatrze (filmie) współczesnym. Omawiając wybrane przykłady, zwróć uwagę na sposób rozumienia tego dramatu przez twórców widowiska.
6. Wizja kobiety w literaturze i malarstwie Młodej Polski. Odwołując się do wybranych dzieł, wskaż podobieństwa i różnice. Miej na uwadze konteksty historyczne i kulturowe.
7. Kobieta fatalna- przedstaw, jak funkcjonuje ten motyw w wybranych dziełach literackich i plastycznych. Omów jego symbolikę i sposób prezentacji w literaturze i ikonografii wybranych epok.
8. „Wesele” Wyspiańskiego jako dramat synkretyczny. Analizując problem, ukaż przenikanie się różnych sztuk (malarstwa, poezji, muzyki) w utworze.
9. „Biblia” jako źródło inspiracji malarskich. Odwołując się do wybranych obrazów, przedstaw sposób interpretacji wybranego wątku (motywu, postaci) przez artystę. Uwzględnij technikę, konwencję...
10. Mity greckie jako źródło inspiracji w malarstwie. Odwołując się do wybranych mitów, uwzględnij konwencję artystyczną, techniki malarskie, sposób interpretacji mitu przez artystę.
11. Różne obrazy Arkadii w literaturze i malarstwie. Odwołując się do wybranych przykładów, uwzględnij konwencję artystyczną oraz sposób interpretacji toposu przez artystów reprezentujących różne dziedziny sztuki.
12. Apokalipsa we współczesnej literaturze i filmie. W jakim stopniu jest to kolejna interpretacja biblijnej księgi, a w jakim rodzaj współczesnej science- fiction tworzonej głównie w celach komercyjnych? Interpretując wybrane utwory i filmy przedstaw swoje stanowisko.

13. Tatry w literaturze i malarstwie Młodej Polski. Porównaj, jak ten sam temat podejmują wybrani przez Ciebie malarze i literaci.
14. Holocaust w literaturze i filmie. Odwołując się do wybranych przykładów utworów literackich i obrazów filmowych, zwróć uwagę, jak wybrani przez Ciebie twórcy interpretują problem.
15. Filmowe adaptacje lektur szkolnych. Omów na wybranych przykładach, na ile film jest wierny literackiemu oryginałowi, a na ile jest swobodną interpretacją reżysera.
16. Odwołując się do wybranych utworów literatury Młodej Polski, ukaż, na czym polegało wzajemne przenikanie się malarstwa, muzyki i literatury.
17. Młodopolskie pejzaże w literaturze i malarstwie. Ukaż na wybranych przykładach, jak ten sam temat, motyw funkcjonuje w literaturze, a jak w malarstwie.
18. Krajobrazy romantyczne w literaturze i malarstwie tej epoki. Ukaż na wybranych przykładach, jak ten sam temat, motyw funkcjonuje w literaturze, a jak w malarstwie.
19. Pokaż, w jaki sposób twórcy współczesnego filmu, kreując bohaterów, sięgają do etosu średniowiecznego rycerza? Odwołaj się do wybranych filmów.
20. Dramat współczesny i jego sceniczne realizacje. Omów na wybranych przykładach różne sposoby konstruowania przestrzeni scenicznej, funkcje scenografii (ewentualne sposoby wykorzystania w teatrze elementów filmu, efektów specjalnych).
21. Porównaj dwie różne realizacje teatralne (lub filmowe) tego samego dzieła literackiego. Zwróć uwagę na wierność oryginałowi i sposób interpretacji dzieła.
22. Symbolizm w malarstwie i literaturze. Omawiając problem odwołaj się do przykładów. Zwróć uwagę na sposób ukazania nastrojów, atmosfery w obu rodzajach artystycznego przekazu.
23. Literackie i malarskie reinterpretacje mitów antycznych. Ukaż, jak wybrani przez Ciebie twórcy wykorzystują konwencje i toposy mitologiczne. Zwróć uwagę na celowość tych zabiegów i ich formę.
24. Impresjonizm w malarstwie i literaturze. Omawiając problem, odwołaj się do przykładów. Zwróć uwagę na malarskie i literackie sposoby sugerowania nastroju, grę światła...
25. Początek i koniec- przedstaw różne wizje stworzenia świata i jego zagłady w literaturze i malarstwie. Uwzględnij sposób interpretacji tematu przez artystę i konteksty filozoficzne.
26. Sarmata na portretach i w literaturze XVII wieku. Przeanalizuj, odwołując się do odpowiednich dzieł, sposób ujęcia tematu, typ portretu, znaczące rekwizyty (ewentualnie autokreacje).
27. Funkcjonowanie motywu vanitas w literaturze i malarstwie. Przedstaw na przykładzie trzech epok literackich. Zwróć uwagę na konteksty historyczne i kulturowe.

28. Ekranizacje „Potopu” i „Ogniem i mieczem” J. Hoffmana- historyczny komiks czy pełnobraźniaca wypowiedź artystyczna? Uzasadnij, odwołując się do dzieł.
29. Parodystyczne sposoby ujmowania rzeczywistości. Omów na wybranych przykładach z literatury współczesnej i filmu. Zwróć uwagę na sposób posługiwania się parodią, groteską... oraz na funkcję takich zabiegów.
30. Różne kreacje postaci dziecka w literaturze i malarstwie. Przedstaw na wybranych przykładach sposób ukazywania dziecięcego świata w różnych epokach oraz na różne techniki malarskie.
31. Przedstaw, odwołując się do wybranych przykładów literatury i filmu, jak współcześni twórcy ukazują świat pozbawiony norm. Zwróć uwagę na formę utworów literackich i konwencje filmowe.
32. Analizując i interpretując wybrane utwory literackie i dzieła malarskie, przedstaw, jak funkcjonował w literaturze i malarstwie baroku motyw vanitas. Wskaż podobieństwa i różnice w sposobie jego prezentacji.
33. Scena pożegnania w literaturze i malarstwie. Odwołując się do wybranych dzieł, zinterpretuj te sceny, zwracając uwagę na wykorzystane przez twórców środki artystycznego wyrazu oraz ich funkcje.
34. Maryja Matka Boga i człowieka. Przedstaw wizerunki Matki Boskiej w wybranych utworach literackich i dziełach malarskich i porównaj sposoby tworzenia tej postaci.
35. Motyw ogrodu. Na podstawie analizy wybranych dzieł przedstaw różne sposoby jego obrazowania w literaturze i malarstwie.
36. Wielkie bitwy historii w literaturze i malarstwie. Omów na wybranych przykładach zwracając uwagę na sposób ich interpretacji, konwencję językową lub malarską...
37. Narodziny człowieka – przedstaw jak wybrani przez Ciebie twórcy interpretują to wydarzenie literackich swoich dziełach literackich czy malarskich.
38. Motyw grobu, mogiły w literaturze i filmie. Omawiając odwołaj się do wybranych przykładów literackich i filmowych i określ funkcję tego motywu oraz konwencję, w jakiej został przedstawiony.
39. Przedstaw odwołując się do wybranych przykładów literackich i filmowych portret władcy. Zwróć uwagę na kontekst historyczny oraz na konwencję literacką czy filmową.
40. Zwierzę w malarstwie lub filmie. Zaprezentuj jego portret odwołując się do wybranych przykładów, określ konwencję, w jakiej zostało ukazane i omów sposób kreacji.
41. Motyw anioła w literaturze i sztuce. Zaprezentuj wybrane ujęcia tego toposu w różnych epokach, zwracając uwagę na jego niejednoznaczne interpretacje.

42. Literackie i filmowe portrety młodzieży. Omawiając wybrane przykłady, zwróć uwagę na prezentowane w nich problemy młodego człowieka oraz jego relacje z dorosłymi.
43. Czy zemsta jest zawsze słodka? Przedstaw motyw zemsty (vendetty, dintojry), odwołując się do wybranych utworów literackich i przykładów z filmu.
44. Archetyp żeglarza w literaturze i sztuce innych epok. Interpretując wybrane teksty kultury uwzględnij kontekst epoki i funkcje artystyczne dzieł.
45. Motyw snu w literaturze i filmie. Interpretując wybrane teksty kultury, omów różne sposoby ukazywania tego stanu, zwróć uwagę na różnorodność środków wyrazu.
46. Motywy pasyjne i sposób ich ujęcia w literaturze i sztuce.
47. Savoir-vivre, czyli o sztuce dobrego zachowania w literaturze i sztuce wybranych epok.
48. Parodystyczne sposoby ujmowania rzeczywistości. Omów odwołując się do przykładów z literatury i filmu.
49. „Evviva l'arte ...”. Czy sztuka może być lekarstwem na życiowe problemy człowieka? Rozważ problem, odwołując się do wybranych dzieł literackich, malarskich, filmowych lub teatralnych.
50. Samotność – omów sposób prezentacji i wartościowania tego zjawiska w literaturze i sztuce na wybranych przykładach.
51. Obraz rzeczywistości PRL-u w literaturze i kinematografii polskiej w latach 60.i 80.. Przedstaw na wybranych przykładach.
52. Specyficzny charakter dzieła „kultowego”. Odwołując się do wybranych tekstów kultury XX wieku omów zagadnienie i sformułuj kryteria „kultowości”.
53. Mężczyzna jako bohater literacki. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich i dzieł sztuki.

Język

1. Przeanalizuj język reklam telewizyjnych jako narzędzie wywierania wpływu na zachowania odbiorców.
2. Na celowo zgromadzonym materiale językowym przeanalizuj źródła frazeologii przysłów polskich.
3. Na zgromadzonym materiale językowym przeanalizuj przejawy magicznej i sprawczej funkcji językowej we współczesnej polszczyźnie.
4. W jaki sposób graffiti- sztuka ulicy- odzwierciedla bieżące problemy polityczne oraz nastroje społeczne? Omów problem w oparciu o zgromadzony materiał.

5. Jaki świat wartości współczesnej młodzieży kreują teksty słuchanych przez nią piosenek? Omów, odwołując się do tekstów wybranego zespołu muzycznego.
6. Zapożyczenia z języka angielskiego w języku współczesnej młodzieży. Zanalizuj zebrany materiał pod kątem zasadności i celowości zapożyczeń.
7. Na dowolnie wybranym materiale z prasy omów przejawy agresji językowej we współczesnej publicystyce. Zwróć uwagę na słownictwo i środki ekspresji językowej.
8. Odwołując się do świadomie wybranego telewizyjnego programu publicystycznego omów zjawisko etykiety językowej.
9. Opierając się na celowo zgromadzonym materiale językowym obejmującym wypowiedzi naszych parlamentarzystów (polityków) przeanalizuj go pod kątem stylowej stosowności wypowiedzi.
10. Zapożyczenia z języka angielskiego jako jeden ze sposobów bogacenia zasobu leksykalnego współczesnego języka polskiego. Omów odwołując się do przykładów.
11. Przedstaw różne sposoby gry z konwencją językową w dowolnie wybranym utworze współczesnym. Zwróć uwagę na celowość takich zabiegów literackich.
12. Jak funkcjonują aluzje literackie w języku współczesnej reklamy? Pokaż na wybranych przykładach.
13. Rodzaje i funkcje frazeologizmów w wybranych sloganach reklamowych. Omów problem i oceń zasadność związków frazeologicznych w języku reklamy.
14. Świat przyrody jako źródło frazeologizmów. Omów na wybranych przykładach.
15. Język gwarowy i jego obecność w Twoim regionie. Omów problem, ilustrując go wybranymi przykładami.
16. Wpływ języków obcych na współczesną polszczyznę potoczną. Omów przyczyny i zasadność tych zapożyczeń.
17. Język reklam telewizyjnych- omów jego cechy, odwołując się do wybranych przykładów.
18. Przedstaw na przykładach eksperymenty językowe w poezji wybranego twórcy współczesnego. Przeanalizuj celowość i zasadność takich zabiegów.
19. Funkcje neologizmów w poezji. Omów na dowolnie wybranych przykładach z twórczości dwóch polskich poetów różnych epok.
20. Zanalizuj wybrane przykłady celowego naruszania normy językowej w wybranych utworach literatury polskiej XX wieku. Zastanów się nad zasadnością takich działań.
21. Opierając się na celowo zgromadzonym materiale językowym, omów wpływ „Biblii” na współczesną polszczyznę. Uwzględnij związki frazeologiczne, przysłowia, przenośne znaczenia wyrazów.

22. Omów wpływ mitologii greckiej na współczesną polszczyznę opierając się na celowo zgromadzonym materiale językowym. Uwzględnij związki frazeologiczne, przysłowia, przenośne znaczenia wyrazów.
23. Zaprezentuj język i styl swojego ulubionego pisarza (publicysty). Zwróć uwagę na specyficzne, zauważalne przez Ciebie cechy idiolektu.
24. W jaki sposób wypowiadają się politycy III Rzeczypospolitej? Scharakteryzuj język wybranego przez Ciebie polityka pod kątem słownictwa, frazeologii, ekspresji językowej i składni.
25. Imiona słowiańskie, ich etymologia, znaczenie, próba klasyfikacji. Omów problem, odwołując się do celowo zgromadzonego materiału językowego. Rozważ przyczyny popularności (braku popularności) owych imion w Twoim środowisku.
26. Moda w języku. Na celowo zgromadzonym materiale językowym zanalizuj i oceń pod względem poprawności językowej wybrane przykłady wyrazów modnych we współczesnej polszczyźnie.
27. Język internautów. Omów najbardziej charakterystyczne jego cechy uwzględniając leksykę, składnię, słowotwórstwo. Oceń jego funkcjonalność oraz zgodność z normami poprawności językowej.
28. Związki frazeologiczne pochodzenia literackiego w codziennej polszczyźnie. Oceń ich trafność i przydatność np. w tekstach dziennikarskich, publicystycznych, w wypowiedziach polityków, aktorów...
29. Związki frazeologiczne w tytułach wybranego czasopisma (czasopism). Zanalizuj ich funkcję i oceń poprawność oraz komunikatywność.
30. Żargon uczniowski. Dokonując analizy języka uczniów Twojej szkoły, pokaż jego charakterystyczne cechy.
31. Patriotyzm lokalny w języku trybun i stadionów. Wskaż zjawiska językowe, oceń ich poprawność, ustal kryteria oceny.
32. Ocena języka, stylu i preferowanych wartości we współczesnych kreskówkach i kinie animowanym – na podstawie wybranych przykładów.
33. Żargon młodzieżowy jako znak czasów. Analizując celowo wybrane teksty, omów ich funkcję, zwróć uwagę na stosowane środki językowe (słownictwo, frazeologia, składnia ...).
34. Minimum słów, maksimum treści – tendencje we współczesnej polszczyźnie. Analizując celowo wybrane teksty, omów ich funkcje, zwróć uwagę na stosowane środki językowe (słownictwo, frazeologia, składnia...).
35. Cele i sposoby indywidualizacji języka bohaterów literackich. Omów wybranych na przykładach.
36. Licz się ze słowami. Z czego wynika łamanie zasad normy językowej? Przeanalizuj wybrane komunikaty będące przykładem odstępstwa od normy i oceń zasadność tych odstępstw.

37. Scharakteryzuj i oceń zjawisko naśladownictwa języka mediów we współczesnej polszczyźnie.
38. Język jako źródło komizmu. Odwołując się do wybranych tekstów, wyjaśnij, na czym polega ludyjna funkcja języka.
39. Omów zjawisko zmiany pierwotnych znaczeń wyrazów w języku współczesnej polityki i reklamy, odwołując się do wybranych wypowiedzi (tekstów). Oceń to zjawisko.